

Аннотация.

Пономарев А.С. Инновационно-инвестиционные рычаги стабилизации развития аграрных предприятий.

В статье выявлены основные проблемы инновационного развития сельскохозяйственных товаропроизводителей и обоснована необходимость формирования механизма привлечения самых современных научных разработок в инвестиционные проекты. Установлено, что внедрение инноваций в производственную деятельность аграрных предприятий позволит: сформировать инфраструктуру рынка инновационной продукции; обеспечить платежеспособность сельскохозяйственных товаропроизводителей, увеличить объемы не только внешних, но и внутренних инвестиций при осуществлении трансферта завершённых разработок; ускорить частоту и объемы предложения инноваций и преодоления существующего дефицита инвестиционного капитала; стимулирование со стороны государства аграрных предприятий к инновационному обновлению.

Ключевые слова: *инновационное развитие, инвестиции, ресурсосбережение, технология производства, рынок, трансферт.*

Abstract.

Ponomarev O.. Innovation and investment levers to stabilize the development of agricultural enterprises.

In the article the basic problems of innovative development of agricultural producers and the necessity of the formation mechanism of involvement of the most modern scientific developments in investment projects. It is established that the introduction of innovations in production activity of agricultural enterprises will help to form the infrastructure of the market of innovative products; to ensure the solvency of agricultural producers, to increase not only foreign but also domestic investment, transfer of completed developments; to accelerate the frequency and volume of proposals of innovation and overcome existing deficit of investment capital; incentives from the state of agrarian enterprises to innovation.

Key words: *innovative development, investment, resource conservation, production technology, market, transfer.*

УДК 338.24

ВЕНЧУРНЕ ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**РИЖИКОВА Н.І., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Постановка проблеми у загальному вигляді. Венчурний капітал зіграв у другій половині ХХ століття важливу роль у реалізації інвестиційних програм в наукомістких галузях виробництва. Тож не

випадково розвитку венчурного бізнесу активно сприяють державні органи ряду провідних індустріальних країн. Вони виходять при цьому з необхідності підвищення конкурентоздатності національної промисловості в умовах загострення конкуренції на світовому ринку. Нажаль донині прямого стимулювання не тільки інвестицій в інновації, але і капітальних інвестицій з боку держави практично не було, і саме цей момент є слабким місцем в інноваційному розвитку нашої країни. Нині в Україні визначено близько чотирьох десятків пріоритетів інноваційного розвитку. Реалізація одразу всіх з них є нереальною. Ми вважаємо, що варто зосередитися лише на кількох пріоритетах. Це, зокрема, можуть бути енергозберігаючі технології, розвиток транзитного потенціалу, біотехнології.

Тому, предметом наукових досліджень у сфері управління процесами інноваційного інвестування є виявлення нових можливостей в існуючих способах мобілізації фінансових ресурсів та оцінка результативності їх впливу на інноваційний розвиток. Однією з найважливіших складових інноваційного процесу є венчурний бізнес, який пов'язаний із пріоритетним розвитком високотехнологічних та ризикованих галузей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Завдяки розвитку сучасної науки та розширенню можливостей доступу до інформації на сьогоднішній день сформувався значний пласт сучасних досліджень у сфері планування, регулювання та оцінки ефективності інвестиційно-інноваційних процесів в економіці України та країн світу. Проблемами розвитку венчурного інвестування займаються такі вчені як Л. Антонюк, І. Баранецький, М. Денисенко [1], О. Красовська, В. Онегіна [2], Г. Піратовський, А. Поручник, О. Романішина, В. Савчук та ін. Однак питання венчурного інвестування, особливостей його застосування в умовах українського постприватизаційного акціонерного капіталу потребують подальших досліджень.

Формулювання цілей статті. Ціллю статті є обґрунтування закономірностей та тенденцій функціонування ринку венчурних інвестицій як важливої умови для перспективи розвитку інноваційного процесу в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для компаній, що потребують додаткових зовнішніх інвестицій на розвиток інноваційних програм венчурне фінансування є одним із важливих джерел капіталу. Діяльність інвестиційних фондів в тому числі і венчурних регулюється Законом України «Про інститути спільного інвестування» (ІСІ) № 5080-VI від 05.07.2001 року [3]. Управління

процесами спільного інвестування здійснюється компаніями по управлінню активами (КУА), які, з одного боку контролюються державою, а з іншого регулюються саморегулювальною організацією – Українською асоціацією інвестиційного бізнесу (УАІБ).

Українська асоціація інвестиційного бізнесу на сьогодні єдина в Україні саморегулювальна недержавна організація, якій держава делегувала частку своїх повноважень, визначивши їх в Законі України «Про інститути спільного інвестування» та Положенні про об'єднання професійних учасників фондового ринку, затвердженому рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [4]. Серед завдань УАІБ можна виділити наступні:

- сприяння в організації фінансового моніторингу компаніями з управління активами у сфері запобігання та протидії запровадження в легальний обіг доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму.

- розроблення та контроль за дотриманням норм та правил поведінки, вимог до професійної кваліфікації фахівців-членів саморегулювальної організації;

- забезпечення високого професійного рівня діяльності учасників ринку цінних паперів [5].

Інститути спільного інвестування, тобто українські інвестиційні фонди, діляться на дві основні категорії: корпоративні інвестиційні фонди (КІФ) та пайові інвестиційні фонди (ПІФ). Корпоративні інвестиційні фонди створюються у формі відкритого акціонерного товариства і проводять виключно діяльність із спільного інвестування, тобто ніяким іншим бізнесом займатися вони не мають права. Пайові інвестиційні фонди створюються у вигляді активів, що належать інвесторам на правах спільної часткової власності і не мають статусу юридичної особи. Активи пайових інвестиційних фондів знаходяться в управлінні компанії з управління активами, яка і займається інвестуванням засобів інвесторів [3].

Інститути спільного інвестування в залежності від виду своєї діяльності можуть бути відкритого, інтервального або закритого типу, що характеризує умови викупу цінних паперів у інвестора.

В залежності від розподілу своїх активів інститути спільного інвестування можуть бути диверсифікованими і недиверсифікованими. Типовими представниками недиверсифікованих фондів є венчурні фонди, які орієнтуються на інвестування коштів у неринкові цінні папери з високим ступенем ризику, але одночасно і з високим потенціалом прибутковості.

Найбільш привабливими для приватних інвесторів з усіх інститутів спільного інвестування є пайові інвестиційні фонди.

Діюче законодавство дозволяє створювати ІСІ семи різних модифікацій. На кінець 2015 року із 1147 ІСІ – 895 пайові інвестиційні фонди (78,0%), з яких 70,0% – венчурні. Корпоративних інвестиційних фондів в Україні налічувалось 252, серед яких 189 венчурних (75,0%) (табл.).

Майже 70,0% всіх інвестиційних фондів, в яких сконцентровано 92,0% зареєстрованої емісії цінних паперів, відносяться до венчурних, причому, це пайові інвестиційні фонди закритого типу.

Вартість чистих активів усіх ІСІ у 2014 році зросла із 158 424,5 у 2013 році до 180 404,8 млн грн, або на 13,9%.

При цьому кількість фондів, що подали звітність, зменшилась (із 1250 у 2013 році до 1188 у 2014 році, у тому числі венчурних – із 1031 до 1006 відповідно) (рис. 1) [5].

Таблиця

Розвиток ПІФ та КІФ в Україні за 2007-2015 роки*

Період	Всього	ПІФ						КІФ		
		Відкриті (В)	Інтервальні (І)	Закриті диверсифіковані (ЗА)	Закриті недиверсифіковані невенчурні (ЗН)	Венчурні (ЗВ)		Закриті недиверсифіковані невенчурні (ЗН)	Венчурні (ЗВ)	
						абсолютна кількість	у % до «Всього»		абсолютна кількість	у % до «Всього»
2007	577	17	25	0	15	423	73,3	63	34	5,9
2008	888	32	42	4	22	636	71,6	107	45	5,1
2009	985	34	47	8	26	690	70,1	130	50	5,1
2010	1095	38	48	9	32	755	68,9	141	72	6,6
2011	1125	45	40	10	35	772	68,6	128	95	8,4
2012	1222	43	38	13	45	829	67,8	110	144	11,8
2013	1250	40	35	11	43	861	68,9	90	170	13,6
2014	1188	32	30	10	35	846	71,2	75	160	13,5
2015	1147	30	24	9	31	803	70,0	63	189	16,5

Джерело: [5]

Сукупна ВЧА ІСІ, як і загальні активи ІСІ в управлінні, збільшилася, перш за все, за рахунок венчурних фондів, чисті активи яких примножилися на 20 157,24 млн. грн., або на 13,5%. Інші закриті ІСІ зросли ще стрімкіше – на 22,6% (+1 880,52 млн. грн.), внаслідок чого частка цього сектору, зокрема та невенчурних фондів загалом на ринку ІСІ у 2014 році зросла [6].

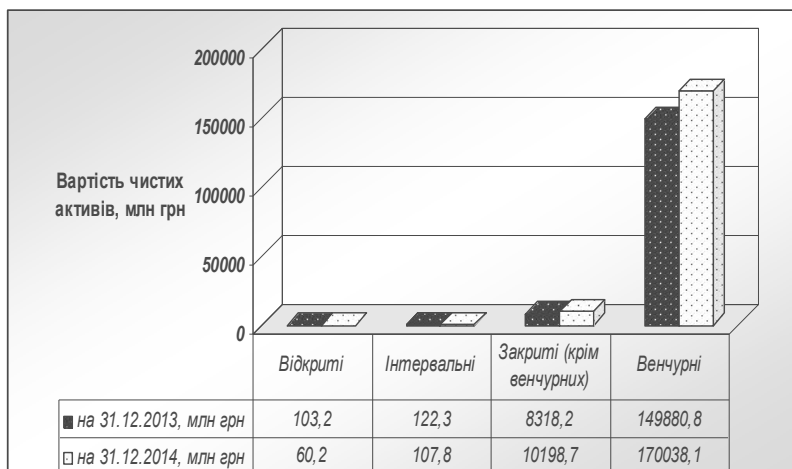

Рис. 1. Динаміка ВЧА ІСІ у розрізі типів фондів за 2013-2014 роки

В українському законодавстві венчурний фонд – це інвестиційний фонд закритого типу (пайовий або корпоративний), на структуру активів якого не накладається істотних обмежень (як у випадку диверсифікованого фонду), і вкладниками якого можуть бути виключно юридичні особи. Активами фонду управляє компанія з управління активами (КУА), відповідальне зберігання активів забезпечує компанія-зберігач. Такий фонд може бути створений на невизначений термін, інвестувати всі свої кошти в неліквідні цінні папери одного емітента, купувати векселі і надавати позики компаніям, якими він володіє. Немає обмежень і щодо числа його учасників.

Ще однією перевагою фонду є легкість, з якою можна продати або купити його активи. Зазвичай продаж корпоративних прав вимагає досить складної процедури, яка може затягнутися на місяці. У той же час інвестиція у венчурний фонд, який, у свою чергу, володіє цими правами, може бути продана досить просто і швидко, та ще й на додачу майже анонімно. Венчурний фонд дозволяє володіти активом і не афішувати його.

Крім того, венчурні фонди практично не регулюються українськими регуляторами, що робить їх більш легкими в управлінні і гнучкими інструментами для інвестування.

Венчурний інвестиційний фонд працює наступним чином:

- Інвестор передає свої кошти до фонду;
- Інвестор отримує сертифікат акцій – цінний папір, що свідчить про право власності на частину фонду, згідно кількості придбаних акцій.
- Фонд акумулює певну суму грошей, після чого інвестує їх в різноманітні фінансові інструменти (цінні папери, валюти, депозити, метали та ін.), тим самим формує свій інвестиційний портфель.
- Фахівці управляють активами фонду з метою отримання максимальної прибутковості. На момент закриття фонду, всі його активи переводяться в грошовий еквівалент, після чого розподіляються між інвесторами згідно кількості придбаних акцій.

Всіма описаними процесами керує Компанія по управлінню активами (КУА), яка за свою роботу отримує винагороду.

Основні сфери інвестування венчурних фондів в Україні: будівництво, торгівля, готельний і туристичний бізнес, переробка сільгосппродукції, страхування, інформатизація.

Проте, тільки за останні кілька років в Україні були створені такі локальні венчурні фонди, як AVentures Capital, Chernovetskyi Investment Group, Dekarta Capital, TA Venture, Vostok Ventures, які зараз є основними інвестиційними гравцями на ринку стартапів. Більшість з них вкладають кошти в інноваційні стартапи в сфері WEB 2.0, причому не тільки в Україні, але і в країнах США, Європи і СНД. Крім того, у 2013 році російські венчурні фонди Runa Capital і Almaz Capital, український TA Venture і інноваційний парк BIONIC Hill оголосили про створення грантового фонду Global Technology Foundation, який планує видавати 10-12 грантів щорічно по 240 тис. грн на один проєкт. Фонд надаватиме кошти перспективним українським IT-проєктам і технологічним проєктам в таких швидко зростаючих галузях, як розробка програмного забезпечення, інтернет-технологій і мобільних додатків [7].

Не зважаючи на такі перспективи венчурні фонди залишаються найбільш непрозорими гравцями ІСІ – 38,12% їхньої структури вкладень невідомі. На сьогоднішній день, венчурний фонд в Україні – це один з кращих механізмів мінімізації оподаткування. У межах фонду при спільному інвестуванні доходи інвестора не оподатковуються до моменту отримання виплат. У самому ж фонді

проміжні доходи реінвестуються без необхідності сплати податків, оскільки фонд податок на прибуток не сплачує.

Інвестори фонду є його співвласниками, вони отримують весь дохід від інвестицій за винятком витрат, пов'язаних з управлінням інвестиційним фондом – винагороди і премії компанії з управління активами (якщо остання передбачена документами фонду); винагороди торговця цінними паперами, зберігача, реєстратора, аудитора тощо.

Щодо мінімального обсягу, терміну та прибутковості вкладень венчурних ІСІ, отримані від компаній-учасників. Новіших даних немає, але учасники ринку відзначають, що ці показники є актуальними і зараз – ринок венчурних інвестицій досить інертний, тому різких коливань тут немає. Дослідження УАІБ показало, що середній обсяг інвестицій у венчурний фонд не перевищує 5 млн грн, менш популярні вкладення від 5 млн до 15 млн грн, термін інвестування – від року до трьох років, рідше учасники фонду готові вкладати на п'ять-сім років. Частка коштів фонду в капіталі однієї компанії становить 10,0-25,0%. При цьому сукупні інвестиції фонду в акції різних підприємств в середньому досягають 65,0% [7].

Специфіка застосування венчурних фондів в Україні пояснюється особливостями законодавства, зокрема вмістом закону «Про інститути спільного інвестування». Лише венчурним інвестиційним фондам дозволяється більш ніж 50% активів інвестувати в нерухомість і цінні папери, які не котируються на фондовій біржі. При цьому інвестор самостійно визначає структуру активів, в які будуть вкладатися кошти, і термін інвестування (максимальний термін не обмежений). До того ж за рахунок коштів фонду дозволяється придбавати векселі або надавати позики підприємствам, частиною яких володіє венчур. Після прийняття закону будівельники, наприклад, отримали можливість використовувати венчурні фонди в фінансуванні зведення об'єкта і в подальшому продажу нерухомості. Подібна схема давала можливість платити податки після закінчення будівельного проекту і його продажу. Уже пізніше венчурні фонди стали використовуватися і в холдингових структурах, коли фонд виступає власником корпоративних прав холдингу. Такий механізм дозволяє видавати кредити компаніям холдингу без сплати податків і зі зменшенням оподаткованої бази прибутку на самих підприємствах, які отримують позики. За даними учасників ринку, кредитна схема – найпопулярніша в більшості венчурних фондів, що не обслуговують будівництво.

Класичних венчурних фондів, які вкладають кошти в розвиток інноваційних проєктів, в Україні одиниці. Основу сучасної класичної венчурної інфраструктури України складають не більше десяти венчурних фондів та інвесткомпаній, близько п'яти бізнес-інкубаторів та акселераторів, незначна кількість компаній, що займаються посередницькою діяльністю в області венчурного інвестування. Великі приватні та інституційні інвестори не бачать сенсу вкладати кошти у високоризикові проєкти в умовах, коли є рентабельні бізнеси з меншими ризиками. До того ж в Україні відсутня ланка, що з'єднує розробників інноваційних ідей і венчурних фінансистів [8].

Розвиток класичної венчурної індустрії в Україні стримується і нерозвиненістю фондового ринку, непрозорістю фінансової діяльності компаній, відсутністю гарантій для інвестора. До того ж існують проблеми з оформленням авторських прав.

Серед основних проблем стимулювання інвестицій та розвитку інституційних інвесторів в Україні можна виділити:

1. низький рівень розвитку інституційних інвесторів;
2. нестабільність податкового законодавства;
3. надмірні обмеження валютного законодавства;
4. недосконалість механізму захисту прав інвесторів;
5. незацікавленість роздрібного інвестора.

Покращенню ситуації на шляху спільного інвестування повинні забезпечити заходи Уряду щодо реалізації основних напрямків розвитку фондового ринку України:

1. Підвищити якість інструментів фондового ринку шляхом:
 - упередження використання цінних паперів з ознаками фіктивності;
 - врегулювання особливостей використання інструментів венчурного інвестування на біржі;
 - розробки механізмів реорганізації інститутів спільного інвестування;
 - виключення управління страховими резервами страхових компаній з переліку видів господарської діяльності, яка здійснюється згідно з ліцензією на управління активами інституційних інвесторів.

2. Передбачити необхідність обов'язкового погодження нормотворчих ініціатив у сфері законодавства про фінансові послуги та ринок цінних паперів із Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР).

3. Розширити права інвесторів щодо використання інвестицій та інформаційну прозорість шляхом:

– врегулювання операцій кредитування під заставу цінних паперів та операцій з надання їх у позику;

– запровадження можливості використання інституту наглядової ради інститутами спільного інвестування;

– запровадження вимог до надання інвесторам інформації про діяльність згідно зі стандартами Директив Європейського Співтовариства.

4. Удосконалити законодавство у сфері інноваційної діяльності шляхом:

– наближення законодавства про інноваційну діяльність до ринку цінних паперів;

– розробки умов використання публічними фондами коштів роздрібного інвестора для фінансування наукоємних проєктів.

6. Удосконалити систему недержавного пенсійного забезпечення шляхом:

– розробки стимулів подальшого розвитку недержавних пенсійних фондів як основного елементу розбудови бази для проведення пенсійної реформи;

– оптимізації систем ризик-менеджменту недержавних пенсійних фондів.

7. Зменшити податкове навантаження на операції з цінними паперами, в т.ч. шляхом оптимізації податкових функцій учасників ринку.

8. Переглянути принципи оподаткування інвестиційного прибутку та його ролі у збільшенні витрат інвестора.

9. Розробити заходи податкового стимулювання довгострокових інвестицій.

10. Забезпечити однотипність систем оподаткування операцій з фінансовими інструментами.

11. Зменшити податкове навантаження на операції іноземного інвестування.

12. Зменшити витрати на відновлення прав та законних інтересів інвесторів.

13. Забезпечити створення компенсаційних схем захисту вкладів інвесторів.

14. Підвищити роль саморегульованих організацій (СРО) та об'єднань професійних учасників (ОПУ) фондового ринку у системі регулювання діяльності професійних учасників фондового ринку.

15. Затвердити програму підвищення фінансової грамотності; забезпечити розповсюдження знань про фондовий ринок.

17. Створити ефективний механізм взаємодії між приватним інвестором та НКЦПФР, СРО/ОПУ.

18. Забезпечити розповсюдження знань про фондовий ринок.

Висновки. Венчурні фонди в Україні використовуються для оптимізації управління активами фінансово-промислових холдингів та зниження податкового навантаження, тоді як венчурне інвестування (або інвестування ризикового капіталу) у світі залишається одним із найважливіших джерел капіталу для компаній, швидкий ріст та розвиток яких постійно потребує додаткових зовнішніх інвестицій (як правило, це підприємства малого та середнього бізнесу).

Основною ж умовою досягнення довготривалих позитивних темпів зростання, як економіки, так і окремих підприємств, є активна інноваційна та інвестиційна діяльність. Інноваційний розвиток вимагає необхідного інвестування, в той час як стимулювання інвестиційної діяльності має розглядатися в контексті загального інноваційного стратегічного розвитку держави. Інвестиції в галузі неінноваційного характеру приватний сектор забезпечить самостійно (враховуючи їх більш високу рентабельність та меншу ризикованість), а інноваційно спрямовані галузі потребують більшої уваги з боку держави.

Література.

1. **Денисенко М.П.** Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: [монографія] / **М.П. Денисенко, А.І. Михайлова, І.М. Грищенко** та ін. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. – 1050 с.

2. **Онегіна В.М.** Стратегії інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств: [монографія] / **В.М. Онегіна, В.А. Луцьова.** – Харків: ТОВ «Смуґаста типографія», 2016. – 255 с.

3. Про інститути спільного інвестування: Закон України № 5080-VI від 05.07.2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>.

4. Про затвердження Положення про об'єднання професійних учасників фондового ринку: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27.12.2012 р. № 1925 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0182-13>.

5. Сайт УАІБ: Річна та квартальна звітність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/aktual_kna/account/254916.html.

6. Сайт УАІБ: Аналітичний огляд ринку управління активами в Україні: Результати 4-го кварталу та всього 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/files/articles/2245/55/Q4%202014%20%20Full%2014_final.pdf.

7. Высокорисковые и венчурные инвестиции в Украине [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://inventure.com.ua/news/ukraine/vysokoriskovye-i-venchurnye-investicii-v-ukraine#sthash.e1ieSATP.dpuf>.

8. **Дюгованець О.М.** Особливості венчурного інвестування в Україні / **О.М. Дюгованець** // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2011. – Спецвип. 33. – Ч. 2. – С. 70-73.

References.

1. **Denisenko M.P.** (2008). *Investitsiyno-innovatsiyna diyalnist: teoriya, praktika, dosvid* [Investment and innovation: theory, practice, experience]. Sumi: VTD «Universitetska kniga», p. 1050 [in Ukrainian].

2. **Onegina V.M.** (2016). *Strategiia innovatsiynogo rozvytku silskogospodarskikh pidpriemstv* [Innovative Development Strategy farms]. Harkiv: TOV «Smugasta tipografiya», p. 255 [in Ukrainian].

3. Pro instituti spil'nogo investuvannja: Zakon Ukraïni № 5080-VI vid 05.07.2001 [On Collective Investment Institutions: Law of Ukraine No. 5080-VI dated 05.07.2001]. zakon2.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> [in Ukrainian].

4. Pro zatverdzhennja Polozhennja pro ob'ednannja profesijnih uchastnykiv fondovogo rinku : Rishennja Nacional'noi komisii z cinnih paperiv ta fondovogo rinku vid 27.12.2012 r. № 1925 [On approval of the association of professional stock market participants The decision of the National Commission on securities and stock market of 27.12.2012, No 1925]. zakon2.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0182-13> [in Ukrainian].

5. Sait UAIB : Richna ta kvartal'na zvitnist' [Annual and quarterly reports]. www.uaib.com.ua. Retrieved from http://www.uaib.com.ua/aktual_kua/account/254916.html [in Ukrainian].

6. Sait UAIB : Analitichnij ogljad rinku upravlinnja aktivami v Ukraïni : Rezul'tati 4-go kvartalu ta vs'ogo 2014 roku [Analytical review of the asset management market in Ukraine]. www.uaib.com.ua. Retrieved from http://www.uaib.com.ua/files/articles/2245/55/Q4%202014%20%20Full%2014_final.pdf [in Ukrainian].

7. Vysokoriskovye i venchurnye investicii v Ukraine [High-risk and venture investments in Ukraine]. inventure.com.ua. Retrieved from <https://inventure.com.ua/news/ukraine/vysokoriskovye-i-venchurnye-investicii-v-ukraine#sthash.e1ieSATP.dpuf> [in Russian].

8. **Dyugovanets O.M.** (2011). Osoblivosti venchurnogo investuvannja v Ukraïni [Features venture investments in Ukraine]. *Naukoviy visnik Uzhgorodskogo universitetu – Scientific Bulletin of the Uzhgorod University*, No 33, pp. 70-73 [in Ukrainian].

Анотація.

Рижикова Н.І. Венчурне інвестування в Україні: реалії та перспективи.

В статті досліджено основні тенденції та напрями розвитку венчурного інвестування в Україні як складової інноваційного процесу, особливості його застосування в умовах українського постприватизаційного акціонерного капіталу. Наведено класифікацію інститутів спільного інвестування, проаналізовано специфіку функціонування венчурних фондів в Україні, динаміку розвитку інститутів спільного інвестування за їх видами і за вартістю чистих активів. Досліджено ключові перешкоди реалізації пріоритетів формування інвестиційного клімату, які мають системний характер і охоплюють правову, економічну, науково-технологічну та фінансову складові. Окреслено проблеми стимулювання інвестицій та розвитку інституційних інвесторів в Україні. Запропоновано шляхи реалізації основних напрямків розвитку фондового ринку України.

Ключові слова: венчурне інвестування, інвестиційні фонди, цінні папери, фондовий ринок, компанія з управління активами.

Аннотация.

Рыжикова Н.И. Венчурное инвестирование в Украине: реалии и перспективы.

В статье исследованы основные тенденции и направления развития венчурного инвестирования в Украине как составляющей инновационного процесса, особенности его применения в условиях украинского постприватизационного акционерного капитала. Приведена классификация институтов совместного инвестирования, проанализирована специфика функционирования венчурных фондов в Украине, динамика развития институтов совместного инвестирования по их видам и по стоимости чистых активов. Исследованы ключевые препятствия реализации приоритетов формирования инвестиционного климата, которые носят системный характер и охватывают правовую, экономическую, научно-технологическую и финансовую составляющие. Обозначены проблемы стимулирования инвестиций и развития институциональных инвесторов в Украине. Предложены пути реализации основных направлений развития фондового рынка Украины.

Ключевые слова: венчурное инвестирование, инвестиционные фонды, ценные бумаги, фондовый рынок, компания по управлению активами.

Abstract.

Ryzhikova N.I. Venture investment in Ukraine: realities and prospects.

The main tendencies and directions of development of venture investment in Ukraine as a component of the innovation process, peculiarities of its application in the conditions of Ukrainian post-privatization share capital are investigated in the article. The classification of the institutions of joint investment is given, the specific features of the functioning of venture funds in Ukraine, the dynamics of the development of joint investment institutions by their types and by the value of net assets are analyzed. The key obstacles to the implementation of investment climate priorities, which are systemic in nature and cover the legal, economic, scientific, technological and financial components, were explored. The problems of stimulating investments and developing institutional investors in Ukraine are indicated. The ways of realization of the basic directions of development of the stock market of Ukraine are offered.

Keywords: venture investment, investment funds, securities, stock market, asset management company.